

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

ในบทนี้ จะกล่าวถึง สภาพทั่วไปของพื้นที่เทศบาลตำบลแหลมฉบัง ได้แก่ ที่ตั้งและขนาดพื้นที่ อาณาเขตเทศบาล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะทางเศรษฐกิจ ประชากร การคมนาคม ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้

1. ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอศรีราชาและอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทางประมาณ 125 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 109.65 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของพื้นที่จังหวัดชลบุรี เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อยู่ในพื้นที่ของ 2 อำเภอ มีทั้งหมด 24 หมู่บ้าน ดังนี้

1.1 อำเภอศรีราชา มีพื้นที่บนบก 72.56 ตารางกิโลเมตรและพื้นน้ำ (ทะเล) 21.06 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 19 หมู่บ้าน อยู่ในพื้นที่ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งสุขลา จำนวน 12 หมู่บ้าน ตำบลสุรศักดิ์ จำนวน 2 หมู่บ้าน ตำบลบึง จำนวน 4 หมู่บ้าน และตำบลหนองขาม จำนวน 1 หมู่บ้าน

1.2 อำเภอบางละมุง มีพื้นที่ จำนวน 16.03 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 1 ตำบล คือ ตำบลบางละมุง จำนวน 5 หมู่บ้าน

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะพื้นที่บนบกของทั้ง 2 อำเภอเท่านั้นคิดเป็นพื้นที่ 88.59 ตารางกิโลเมตร

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

สัญลักษณ์ - - - - ขอบเขตตำบล - - - - ขอบเขตเทศบาล	บทบาทของแหล่งอุตสาหกรรมแหลมฉบังต่อการขยายตัวของชุมชนเมือง บริเวณเทศบาลตำบลแหลมฉบัง	
	มาตรฐาน 1 : 65,000	ภาพที่ 3.1
จัดทำโดย นางสาวสุภาพร มานะจิตประเสริฐ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มา : กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย		

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

สัญลักษณ์ ถนน ทางรถไฟ	บทบาทของแหล่งอุตสาหกรรมแหลมฉบังต่อการขยายตัวของชุมชนเมือง บริเวณเทศบาลตำบลแหลมฉบัง	
	มาตรฐาน 1 : 65,000	ภาพที่ 3.2
จัดทำโดย นางสาวสุภาพร มานะจิตประเสริฐ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มา : กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย		

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเล มีชายฝั่งทะเลอยู่ทางทิศตะวันตก ซึ่งติดกับอ่าวไทย บริเวณตอนเหนือของเทศบาล มีที่ราบชายฝั่งทะเลเป็นบริเวณกว้าง มีภูเขาขนาดเล็ก ความสูงไม่เกิน 200 ม. จากระดับน้ำทะเลปานกลาง แผ่นดินตอนในมีชั้นระดับความสูง อยู่ระหว่าง 0-55 ม. จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความลาดชัน 0-4 % และบริเวณที่ราบลุ่มทางตอนใต้และทางตะวันออกเฉียงใต้ มีคลองขนาดเล็ก เช่น คลองบางละมุง เป็นต้น

ลักษณะของดินในเขตพื้นที่เทศบาล สภาพดินส่วนใหญ่ เป็นดินร่วนปนทราย หรือดินทราย มีการระบายน้ำปานกลางถึงดี แบ่งเป็นชุดดินบ้านบึง และชุดดินเกาะเคียน ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ ชุดดินบ้านสวน ชุดดินมาบบอน และชุดดินสัดหีบ เกิดจากการสลายตัวของหินแกรนิต และหินควอร์ตไซต์

สมรรถนะของดินด้านวิศวกรรม พบว่า เนื่องจากดินชั้นบนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงความลึก 0-10 เมตร เป็นดินร่วนปนทราย ช่วง 10-20 เมตร เป็นดินทรายปนกรวด และหินพื้นเป็นหินแกรนิต และหินควอร์ตไซต์ที่มีคุณสมบัติทางวิศวกรรมโยธาในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระบบโครงสร้างของอาคาร ถนน และการระบายน้ำที่สามารถรับน้ำหนักได้ปานกลางถึงดีมาก

จากการศึกษาความเหมาะสมของดินด้านการเกษตร พบว่าดินส่วนใหญ่มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมด้านพืชพรรณได้เป็นอย่างดี (สุรเชษฐ เมืองแมน, 2539)

4. ลักษณะภูมิอากาศ

จากข้อมูลสถานีอุตุนิยมวิทยาแหลมฉบัง ชุมชนบ้านแหลมฉบัง ตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดผ่านทำให้อากาศชุ่มชื้น และมีฝนตก ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปไม่ร้อนจัด และไม่หนาวมาก แบ่งออกเป็นฤดูกาลได้ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม โดยช่วงเดือนเมษายน อากาศจะร้อนที่สุด

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม โดยจะมีฝนตกหนักในเดือนกันยายน มากที่สุด ตรวจวัดโดยสถานีอุตุนิยมวิทยาแหลมฉบัง วัดได้ 222.0 มม. เพราะเป็นช่วงอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์ โดยในเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคม จะมีอุณหภูมิต่ำสุด มีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน (แผนพัฒนาประจำปี 2544 เทศบาลตำบลแหลมฉบัง, 2544)

5. การคลังของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง มีรายได้จากกิจการของรัฐบาลและเอกชนหลายรูปแบบ ได้แก่ รายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต รายได้จากทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังมีเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและเงินอื่นๆ ส่วนรายจ่ายของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ รายจ่ายตามข้อผูกพัน เงินสำรองจ่าย รายจ่ายของหน่วยงาน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ฯลฯ และรายจ่ายพิเศษ ได้แก่ การจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ การจ่ายจากเงินได้อื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 3.1 และ 3.2 จะเห็นว่างบประมาณรายรับและรายจ่ายของเทศบาลตำบลแหลมฉบังในช่วงปีงบประมาณ 2535-2542 มีรายรับมากกว่ารายจ่าย ทุกปี แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ภาพที่มั่นคงทางการคลังของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง และสามารถชี้ให้เห็นถึงศักยภาพทางการเงินของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ในการสนับสนุนโครงการต่างๆในการพัฒนาเทศบาลต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 3.1 รายรับจริงของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ปี พ.ศ.2535-2542

รายรับจริงของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

ปี พ.ศ.2535-2542

หมวดรายรับ	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542
1. หมวดค่าภาษีอากร	36,636,353.06	48,319,271.49	53,915,915.92	63,330,480.29	84,140,856.71	94,670,787.12	103,188,853.75	123,013,797.66
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	888,292.00	2,343,479.25	3,695,563.25	3,894,044.50	3,269,369.50	7,956,552.00	4,044,719.15	4,549,208.45
3. หมวดรายได้ จากทรัพย์สิน	-	1,100,309.06	1,063,650.25	2,902,024.09	4,977,062.75	6,415,544.18	7,969,215.98	8,940,968.91
4. หมวดสาธารณูปโภคและ เทศพาณิชย์	-	-	-	-	-	-	-	-
5. หมวดเงินอุดหนุน	74,654,800.00	117,960,563.55	216,575,366.63	311,069,870.43	255,434,373.51	85,194,311.40	117,728,118.63	172,854,396.42
6. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	199,884.83	452,293.00	594,008.00	1,880,940.00	2,014,789.40	1,527,016.64	2,811,340.44	2,048,770.40
รวมรายได้ทั่วไป	112,379,329.89	170,175,916.35	275,844,504.05	383,077,359.31	349,836,451.87	195,764,211.34	235,742,247.95	311,407,141.84
7. เงินอื่นๆ	-	1,400,000.00	6,339,540.00	-	7,383,837.60	6,838,745.00	-	-
รวมรายรับทั้งสิ้น	112,379,329.89	171,575,916.35	282,184,044.05	383,077,359.31	357,220,289.47	202,602,956.34	235,747,247.95	311,407,141.84

ที่มา : กองคลัง เทศบาลตำบลแหลมฉบัง

ตารางที่ 3.2 รายจ่ายจริงของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ปี พ.ศ.2535-2542

รายจ่ายจริงของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

ปี พ.ศ.2535-2542

หมวดรายจ่าย	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542
1. รายจ่ายงบกลาง	678,899.09	1,252,665.52	1,597,816.36	2,432,295.15	2,496,052.10	2,136,296.20	2,683,450.40	3,032,230.53
<u>รายจ่ายของหน่วยงาน</u>								
2. รายจ่ายประจำ	10,697,254.84	23,386,917.46	25,650,904.16	39,443,877.18	55,730,230.12	63,127,816.58	70,724,960.64	70,759,661.26
3. รายจ่ายเพื่อการลงทุน	15,691,714.00	25,707,065.00	25,568,355.75	27,793,200.47	25,142,845.72	33,135,537.30	30,580,339.73	38,211,900.86
<u>รายจ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป</u>								
4. รายจ่ายประจำ	-	103,230.00	7,730.00	99,258.50	418,495.50	677,512.00	7,109,475.59	8,135,800.00
5. รายจ่ายเพื่อการลงทุน	-	-	1,500.00	-	4,453,830.25	4,250,000.00	-	-
<u>รายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ</u>								
6. รายจ่ายประจำ	-	4,027,916.55	9,428,768.63	10,398,244.41	973,405.10	1,024,819.64	2,141,663.63	3,397,231.88
7. รายจ่ายเพื่อการลงทุน	71,870,500.00	107,569,837.00	203,568,550.00	295,454,500.00	249,551,207.41	77,861,388.76	108,475,160.00	161,321,364.54
<u>จ่ายจากเงินได้อื่น</u>								
8. รายจ่ายเพื่อการลงทุน	-	-	-	-	7,383,837.60	6,272,213.00	-	-
9. รายจ่ายประจำ	-	1,400,000.00	6,339,540.00	-	-	566,532.00	-	-
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	98,938,367.93	163,447,631.53	272,163,164.90	375,621,375.71	346,149,903.80	189,052,115.45	221,715,049.99	284,858,189.07
รายรับสูงกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น	13,440,961.96	8,128,284.82	10,020,879.15	7,455,983.60	11,070,385.67	13,550,840.89	14,027,197.96	26,548,952.77

ที่มา : กองคลัง เทศบาลตำบลแหลมฉบัง

- หมายเหตุ**
1. รายจ่ายงบกลาง ได้แก่ รายจ่ายตามข้อผูกพัน เงินสำรองจ่าย
 2. รายจ่ายประจำ ได้แก่ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน รายจ่ายอื่นๆ
 3. รายจ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

6. แหล่งอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

แหล่งอุตสาหกรรมภายในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อจังหวัดชลบุรี และภาคตะวันออกเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีมูลค่าการลงทุนสูงสุดของจังหวัดชลบุรี ไม่ต่ำกว่า 1 แสนล้านบาท มีผู้ประกอบการไม่น้อยกว่า 125 บริษัท และมีการจ้างแรงงานเป็นจำนวนมากที่สุดของจังหวัดชลบุรี ประมาณ 5 หมื่นคน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมสูงสุดในสาขาการผลิตของจังหวัดชลบุรีโดยมีกลุ่มอุตสาหกรรม 3 กลุ่ม คือ

6.1 กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ประกอบด้วย

6.1.1 โรงกลั่นน้ำมัน เป็นส่วนที่มีการลงทุนสูงสุดในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง แยกเป็นโรงกลั่นน้ำมัน 3 แห่ง คือ

1. โรงกลั่นน้ำมันบริษัทไทยออยล์ จำกัด
2. โรงกลั่นน้ำมัน บริษัทเอสโซ่แอสเตนดาร์ด ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด
3. โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน บริษัทไทยลูบเบส จำกัด

6.1.2 คลังเก็บน้ำมันปิโตรเลียม 3 แห่ง

1. คลังเก็บน้ำมันของบริษัทไทยออยล์ จำกัด
2. คลังเก็บน้ำมันของบริษัทเอสโซ่แอสเตนดาร์ด ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด
3. คลังเก็บน้ำมันของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

6.1.3 คลังเก็บก๊าซ LPG ซึ่งเป็นก๊าซหุงต้ม 3 แห่ง คือ

1. คลังเก็บก๊าซ LPG ของบริษัทไทยออยล์ จำกัด
2. คลังเก็บก๊าซ LPG ของบริษัทเอสโซ่แอสเตนดาร์ด ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด
3. คลังเก็บก๊าซ LPG ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

6.2 กลุ่มสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ

โครงการอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ เป็นโครงการของเอกชนก่อตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2520 โดยบริษัทสหพัฒน์อินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด ที่ตำบลหนองขาม บนพื้นที่ 1,300 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม 780 ไร่ หรือร้อยละ 60 และเป็นพื้นที่สาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม 520 ไร่ หรือร้อยละ 40 มีพนักงานและคนงานทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 20,000 คน ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 71 บริษัท

6.3 กลุ่มนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง

นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง เป็นกิจกรรมหลักในการพัฒนาที่สำคัญอย่างหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายเขตเศรษฐกิจใหม่ บริเวณนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง มีพื้นที่ 3,556 ไร่ ที่ตำบลทุ่งสุขลา ระหว่าง กม.126-กม.129 แบ่งเป็น

เขตอุตสาหกรรมทั่วไป 1,098 ไร่

เขตอุตสาหกรรมส่งออก 1,098 ไร่

เขตพาณิชย์กรรม 146 ไร่

ในปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง มีบริษัทเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 103 บริษัท (แผนพัฒนาประจำปี 2544 เทศบาลตำบลแหลมฉบัง, 2544)

ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง มีเนื้อที่ประมาณ 6,340 ไร่ มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อรองรับเรือบรรทุกตู้สินค้าและเรือสินค้าประเภทสินค้าเกษตรกรรมขนาดใหญ่ซึ่งไม่สามารถเข้ามาเทียบท่าเรือกรุงเทพฯได้ รวมทั้งเพื่อให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและการส่งเสริมการส่งออกที่สำคัญของไทยในอนาคต

7. สถานประกอบกิจการในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

นอกจากอุตสาหกรรมที่เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญในเขตเทศบาลแล้ว ธุรกิจรองลงมาได้แก่ การพาณิชย์กรรมและการขนส่งสินค้า เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิต คือเป็นการกระจายสินค้าและจำหน่ายสินค้าสำหรับการประกอบกิจการพาณิชย์ในระดับท้องถิ่น มีข้อมูลดังนี้ คือ

ตารางที่ 3.3 จำนวนสถานประกอบการธุรกิจบางประเภทในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

สถานประกอบการธุรกิจประเภท	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543
ร้านขายของชำ	60	108	174	190	244	252	263	273
ร้านอาหาร	40	61	68	70	75	77	194	221
ร้านขายยา	2	4	6	6	6	6	6	6
ร้านเสริมสวย	25	30	36	40	40	45	46	49
ตลาดเอกชน	3	3	3	3	4	4	6	6
หาบเร่แผงลอย	-	-	30	30	65	78	78	80
คลินิกแพทย์	5	6	6	6	6	6	6	6
โรงพยาบาล	1	1	2	2	2	2	2	2
โรงแรม	1	3	3	3	3	3	3	3
โรงภาพยนตร์	3	3	3	3	3	3	3	3

ที่มา : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลแหลมฉบัง (2544)

8. ประชากร

สถิติของสำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบังในปี พ.ศ.2542 มีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น 38,973 คน แยกเป็นชาย 19,494 คน และเป็นหญิง 19,479 คน (ดังแสดงในตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 สถิติข้อมูลทางทะเบียนราษฎร ปี 2542(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542)

รายการ	แยกประเภท		รวม
	ชาย	หญิง	
การเกิด	598	524	1,122
การตาย	151	83	234
ย้ายเข้า	1,551	1,525	3,076
ย้ายออก	1,532	1,518	3,050
ประชากรในทะเบียนราษฎร	19,494	19,479	38,973

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบัง (2544)

8.1 การขยายตัวของประชากร

เนื่องจากเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เป็นเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ มีผลใช้บังคับตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2535 ดังนั้น สถิติของสำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่น ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2535 ลงไป จึงเป็นสถิติที่เก็บรวมกับเทศบาลเมืองศรีราชา ทำให้ไม่สามารถทราบข้อมูลสถิติประชากรในพื้นที่เขตเทศบาลได้ แต่สถิติของสำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบังในปี พ.ศ.2535 พบว่า มีประชากรทั้งสิ้น 29,763 คน และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในปัจจุบัน พ.ศ.2542 มีประชากรทั้งสิ้น 38,973 คน ทั้งนี้เนื่องจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำให้มีประชากรย้ายถิ่นเข้ามา มาก ทำให้ชุมชนเมืองมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว

ตารางที่ 3.5 สถิติข้อมูลจำนวนประชากร ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2542

จำนวนประชากรปี	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน
พ.ศ.2535	15,044	14,719	29,763	13,164	5,002
พ.ศ.2536	15,409	15,210	30,619	17,126	5,533
พ.ศ.2537	16,192	16,045	32,255	19,418	5,776
พ.ศ.2538	16,806	16,620	33,426	21,035	6,151
พ.ศ.2539	17,526	17,404	34,930	25,270	6,621
พ.ศ.2540	18,421	18,399	36,820	26,718	7,136
พ.ศ.2541	19,148	19,097	38,245	27,370	7,460
พ.ศ.2542	19,494	19,479	38,973	27,982	8,348

ที่มา: สำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบัง (2544)

ตารางที่ 3.6 สถิติข้อมูลจำนวนประชากรแยกรายตำบล ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2542

จำนวนประชากรปี	ต.บางละมุง	ต.สุรศักดิ์	ต.ทุ่งสุขลา	ต.บึง	ต.หนองขาม
พ.ศ.2535	-	-	-	-	-
พ.ศ.2536	4,433	793	20,044	2,371	2,978
พ.ศ.2537	4,672	856	20,574	2,929	3,204
พ.ศ.2538	5,026	948	21,111	3,045	3,296
พ.ศ.2539	5,203	1,073	22,013	3,211	3,430
พ.ศ.2540	5,301	1,154	23,473	3,397	3,495
พ.ศ.2541	5,436	1,243	24,250	3,541	3,775
พ.ศ.2542	5,580	1,309	24,528	3,596	3,960

ที่มา: สำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบัง (2544)

ตารางที่ 3.7 สถิติข้อมูลจำนวนประชากรแยกประเภท ระหว่างปี พ.ศ.2535-2542

รายการ	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542
การเกิด	286	486	564	767	1,146	1,239	1,317	1,122
การตาย	105	156	131	151	215	223	297	234
ย้ายเข้า	1,364	1,677	1,992	2,081	2,139	3,057	3,830	3,076
ย้ายออก	992	1235	1,109	1,645	1,853	2,097	1,327	3,050
ประชากรในทะเบียนราษฎร	29,763	29,324	31,021	32,046	34,598	36,820	37,803	38,973

ที่มา: สำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบัง (2544)

9. การคมนาคมขนส่ง

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง มีการจราจรทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟ และทางน้ำ ดังนี้

9.1 ทางรถยนต์

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (สุขุมวิท) เป็นเส้นทางติดต่อกับจังหวัดชลบุรี ระยะทาง 24 กิโลเมตร และกรุงเทพฯ ระยะทาง 105 กิโลเมตร และเป็นถนนสายสำคัญของภาคตะวันออกที่เชื่อมโยงติดต่อกับชุมชนเมืองสำคัญ ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่ ชุมชนเมืองชลบุรี ชุมชนบางพระ ชุมชนศรีราชา ชุมชนบางละมุง นาเกลือ และเมืองพัทยา มีปริมาณการจราจรคับคั่ง โดยเฉพาะจะมีปริมาณรถยนต์วันละ 30,000 คัน ในช่วงปกติ และจะมีปริมาณรถยนต์วันละ 50,000 คัน ในวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือในช่วงเทศกาล

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 (ถนนสายชลบุรี-พัทยา(สายใหม่)) เป็นถนนเลี้ยงเมืองเดิมและมีทางแยกเข้าแหลมฉบัง

ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 3241 ต่อเขตเทศบาลเมืองศรีราชา บรรจบทางหลวงหมายเลข 331

ถนนสุขาภิบาล 10-0, 10-1, 10-2, 10-3, 10-4 และ 10-5 ทำหน้าที่เป็นถนนสายหลักเชื่อมต่อถนนสุขุมวิทกับชุมชนเมืองใหม่ และเชื่อมต่อชุมชนย่อยต่าง ๆ เช่น แหลมฉบัง ตำบลบึง ตำบลหนองปรือ และตำบลหนองขาม

9.2 ทางรถไฟ

มีทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-สัตหีบ ซึ่งก่อสร้างตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อใช้เป็นเส้นทางลำเลียงสินค้า และน้ำมันเชื้อเพลิง โดยมีโครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายศรีราชา-แหลมฉบัง ไปยังท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง และโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายฉะเชิงเทรา-แก่งคอย เพื่อขยายขีดความสามารถในด้านการขนส่งทางรถไฟจากภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สู่อำเภอพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกบริเวณเทศบาลตำบลแหลมฉบัง

9.3 ทางน้ำ

ท่าเรือที่สำคัญ ได้แก่ ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง ของการทำเรือแห่งประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 6,340 ไร่ ทำหน้าที่ขนถ่ายสินค้าบรรจุตู้ (Container) ตลอดจนสินค้ากองและสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญเป็นหลัก โดยในระยะแรกทำการก่อสร้างท่าเทียบเรือ จำนวน 8 ท่า นอกจากนี้การทำเรือฯได้ดำเนินการโดยพัฒนาท่าเทียบเรือ A1 ให้เป็นท่าเทียบเรือสำหรับเรือโดยสารพร้อมทั้งจัดให้บริการต่างๆ เช่น รถบริการนักท่องเที่ยว โทรศัพท์ระหว่างประเทศและอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และขณะนี้ท่าเรือแหลมฉบังได้เร่งดำเนินการก่อสร้างท่าเรือโดยสารให้ได้มาตรฐานไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว

10. ระบบสาธารณูปโภค

10.1 ระบบไฟฟ้า

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ติดตั้งระบบหม้อแปลงไฟฟ้าจาก 230 KV. เป็น 115 KV. มายังบริเวณแหลมฉบัง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปรับปรุงเสริมระบบจำหน่าย เพื่อรับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ และลดแรงดันลงเป็น 22 KV. โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ได้จัดตั้งสถานีจ่ายไฟฟ้าอ่าวไผ่และวางสายส่งไฟฟ้าขนาด 230 KV. ย่านบริเวณแหลมฉบังเสร็จเรียบร้อยแล้ว และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพร้อมดำเนินการปรับปรุงเสริมระบบจำหน่ายไฟฟ้าขนาด 22 KV. ตามความต้องการของนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนเมืองใหม่แล้ว ดังสรุปปริมาณความต้องการกระแสไฟฟ้าของโครงการแหลมฉบัง ดังนี้

ตารางที่ 3.8 ปริมาณความต้องการกระแสไฟฟ้า

พื้นที่บริการ	ความต้องการด้านปริมาณไฟฟ้า (mW)	
	พ.ศ.2534	พ.ศ.2544
ชุมชนเมืองใหม่	9.1	41.8
นิคมอุตสาหกรรม	58.6	96.0
ท่าเรือพาณิชย์น้ำลึก	20.8	50.8
รวม	88.5	188.6

ที่มา : จากการศึกษา โดย JICA (อ้างใน สรุเชษฐ เมืองแมน, 2539)

10.2 การประปา

10.2.1 แหล่งน้ำดิบ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่าเรือพาณิชย์น้ำลึก และชุมชนเมืองใหม่แหลมฉบัง รัฐบาลได้มอบหมายให้กรมชลประทานดำเนินการหาแหล่งน้ำดิบ โดยให้จัดสร้างอ่างเก็บน้ำที่ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี คือ อ่างเก็บน้ำหนองค้อ โดยมีความจุอ่างที่ระดับน้ำสูงสุด 26 ล้านลูกบาศก์เมตร ความจุอ่างที่ระดับน้ำเก็บกัก 19 ล้านลูกบาศก์เมตร และความจุอ่างสำรองใช้งาน 15.50 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยสามารถส่งน้ำดิบได้ประมาณปีละ 6 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยใช้ท่อส่งน้ำมายังโรงกรองที่ตั้งอยู่บริเวณชุมชนเมืองใหม่ แหลมฉบัง

10.2.2 ปริมาณความต้องการน้ำประปา ในพื้นที่โครงการแหลมฉบัง ตามโครงการระยะยาว สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.9 ปริมาณความต้องการน้ำประปา

พื้นที่เป้าหมาย	ประเภทของกิจกรรม	ปริมาณการใช้น้ำ (ลบ.ม.ต่อวัน)	ปริมาณการใช้น้ำ ($\times 10^6$ ลบ.ม.ต่อปี)
โครงการแหลมฉบัง	ชุมชนเมืองใหม่	26,400	3.6
	นิคมอุตสาหกรรม	33,200	10.0
	ท่าเรือพาณิชย์น้ำลึก	6,100	2.2
ชุมชนอื่นๆที่อยู่ใกล้เคียง	ชุมชนเมือง	19,100	7.0
รวม		84,800	28.8

ที่มา : จากการศึกษา โดย JICA (อ้างใน สรุเชษฐ เมืองแมน, 2539)

10.3 ระบบสื่อสารและโทรคมนาคม

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้ดำเนินงานก่อสร้างและติดตั้งชุมสายโทรศัพท์และเปิดให้บริการจำนวนทั้งสิ้น 4 ชุมสายได้แก่ ชุมสายโทรศัพท์อ่าวอุดม ชุมสายโทรศัพท์แหลมฉบังที่นิคมอุตสาหกรรม ชุมสายโทรศัพท์หน่วยเล็ก และชุมสายโทรศัพท์แหลมฉบังซีดี พร้อมทั้งขยายเขตการให้บริการประชาชน ดังนี้

ชุมสายโทรศัพท์อ่าวอุดม	ให้บริการโทรศัพท์จำนวน 2,560 เลขหมาย
ชุมสายโทรศัพท์หน่วยเล็ก	ให้บริการโทรศัพท์จำนวน 2,048 เลขหมาย
ชุมสายโทรศัพท์แหลมฉบัง	ให้บริการโทรศัพท์จำนวน 9,585 เลขหมาย
ชุมสายโทรศัพท์แหลมฉบังซีดี	ให้บริการโทรศัพท์จำนวน 3,712 เลขหมาย

ส่วนการสื่อสารแห่งประเทศไทย จะจัดเตรียมระบบโทรคมนาคมและวิทยุสื่อสาร เพื่อให้พร้อมและเพียงพอที่จะให้บริการแก่นิคมอุตสาหกรรมและชุมชนในพื้นที่แหลมฉบัง โดยในขณะนี้สามารถให้บริการเทเล็กซ์สำหรับนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังได้ทันที ตามปริมาณที่ต้องการ ส่วนในการให้บริการด้านอื่นๆ อาทิ วิทยุสื่อสาร โทรเลข ฯลฯ สามารถให้บริการได้จากที่ทำการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยทุกแห่ง ดังสรุปปริมาณความต้องการด้านระบบสื่อสารและโทรคมนาคมดังนี้

ตารางที่ 3.10 ปริมาณความต้องการด้านระบบสื่อสารและโทรคมนาคม

พื้นที่บริการ	โทรศัพท์ (เลขหมาย)		เทเล็กซ์	
	ปีพ.ศ.2534	ปีพ.ศ.2544	ปีพ.ศ.2534	ปีพ.ศ.2544
ชุมชนเมืองใหม่	1,270	8,740	-	-
นิคมอุตสาหกรรม	808	1,364	10	36
ท่าเรือพาณิชย์น้ำลึก	541	3,390	14	28
การให้บริการสาธารณะ	52	270	-	-
รวม	2,671	13,764	32	64

ที่มา : จากการศึกษา โดย JICA (อ้างใน สุรเชษฐ เมืองแมน, 2539)

11. สรุป

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง มีพื้นที่ทั้งหมด 109.65 ตารางกิโลเมตร เป็นเทศบาลที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก อยู่ในพื้นที่ของ 2 อำเภอ คือ อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง ลักษณะภูมิประเทศทั่วไป เป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเล มีที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นบริเวณกว้างอยู่ทางตอนเหนือของเทศบาล ทำให้ง่ายต่อการตั้งถิ่นฐาน ประกอบกับเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมสูงมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่เป้าหมายในเขตเศรษฐกิจใหม่ของโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีภารกิจหลักที่จะต้องพัฒนา คือ ทำเรือพาณิชย์ระหว่างประเทศ นิคมอุตสาหกรรม และชุมชนใหม่ โดยภาครัฐเป็นผู้พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค สาธารณูปการอย่างครบวงจร เพื่อสร้างโอกาสในการลงทุน แหล่งอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อจังหวัดชลบุรี และภาคตะวันออกเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีมูลค่าการลงทุนสูงสุดในจังหวัด ประกอบด้วยกลุ่มต่างๆ ดังนี้ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม กลุ่มสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ กลุ่มนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และทำเรือพาณิชย์แหลมฉบัง นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งจ้างงานจำนวนมาก ทำให้มีประชากรอพยพเข้ามาทำงานในเทศบาลตำบลแหลมฉบังจำนวนมาก จากสถิติทะเบียนราษฎรท้องถิ่น พบว่า เทศบาลตำบลแหลมฉบัง มีประชากรทั้งสิ้น 38,973 คน และจากการคาดการณ์ของเทศบาล คาดว่า จะมีประชากรอีกประมาณ 40,000-50,000 คนที่เข้ามาทำงานโดยไม่ได้ย้ายทะเบียนราษฎรมาด้วย ทำให้พื้นที่บริเวณนี้ กลายเป็นแหล่งที่ตั้งของชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมากขึ้นด้วย การขยายตัวของเทศบาลฯเช่นนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ ติดตามมา หากเทศบาลฯมิได้มีการเตรียมการวางแผนไว้ก่อน การศึกษาบทบาทแหล่งอุตสาหกรรมต่อการขยายตัวของชุมชนเมืองบริเวณเทศบาลตำบลแหลมฉบังนี้ จะเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาพื้นที่เทศบาลตำบลแหลมฉบัง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ